

Promoveren

Weet waaraan je begint en waarom

Promoveren in academische zin betekent het behalen van de hoogst haalbare doctorale graad in het wetenschappelijk onderwijs. Maar wat houdt het eigenlijk precies in? Waarom willen sommige studenten promoveren en anderen juist niet?

Maartje Conijn, Tim Grob en Clasine de Klerk

Promoveren betekent dat je onder begeleiding van een hoogleraar (de promotor) aan de slag gaat met een onderzoeksproject. Daarnaast houd je je als promovendus bezig met het ge-

ven van onderwijs en het bijwonen en geven van lezingen. Maar hoe ga je van start? Heb je eenmaal besloten dat je wilt promoveren, dan ga je op zoek naar een promotieplek. Deze plekken worden aangeboden door universi-

teiten in de verschillende medische vakgebieden, maar je kunt ook zelf een voorstel doen. Gwendolyn van der Wilden, coassistent in Leiden, promoveert in januari 2014 bij de afdeling Traumachirurgie van het LUMC in een combinatietraject met Massachusetts General Hospital en Harvard Medical School in Boston. Hiervoor deed zij onderzoek naar de waarde van chirurgische behandeling bij abdominale noodgevallen. 'Mijn wetenschappelijke stage in Boston gaf zulke mooie resultaten, dat ik besloot op dit onderzoek te willen gaan promoveren. Samen met het LUMC heb ik toen gekeken hoe dit onderzoek ook in Nederland tot een promotie zou kunnen leiden.'

Hard werken

In de geneeskunde zijn grofweg twee gebieden te onderscheiden waarbinnen je kunt promoveren; klinisch en fundamenteel onderzoek. Een promotietraject gebaseerd op klinisch onderzoek duurt gemiddeld zo'n twee jaar. Een promotietraject op fundamenteel onderzoek duurt, door de grotere onvoorspelbaarheid, langer: gemiddeld vier jaar.¹ Het salaris is gebaseerd op de Cao UMC en ligt in het begin rond de 2042 euro per maand op basis van een fulltime aanstelling. Naarmate je langer bezig bent kan dit oplopen tot 2612 euro per maand. Hiervoor moet je wel hard werken. Bij een fulltime contract van veertig uur werkt een promovendus gemiddeld een volledige werkdag in de week over.² Gwendolyn: 'In Boston werkte ik tussen de 55 en 60 uur per week. Daar koos ik zelf voor, de hoge werkdruk hielp mij om goed te presteren.'

Proefschrift

Het proefschrift is het eindproduct van je promotietraject. Het is een boekje waarin de gepubliceerde artikelen van je onderzoek door jou aan elkaar geschreven zijn met een inleiding, conclusie en samenvatting. In biomedische wetenschappen moet dit boekje minimaal drie artikelen bevatten die gepubliceerd zijn in internationaal geaccepteerde wetenschappelijke tijdschriften. Het traject

wordt afgerond met de promotieplechtigheid, waarbij je je proefschrift gedurende drie kwartier voor de promotiecommissie moet verdedigen. Die commissie bestaat uit je promotor, andere professoren en universitaire docenten uit het betreffende vakgebied. Na verdediging met goed gevolg mag je de internationale titel Doctor of Philosophy (PhD) voeren, wat hetzelfde is als de Nederlandse doctorstitel (dr.).

Waarom wel

In de jaarlijkse enquête van het KNMG Studentenplatform gaf 33 procent van de studenten aan te willen gaan promoveren. Opvallend is dat velen van hen dit willen vanwege de vergrote kans op een opleidingsplek. Volgens Fleur van den Heijkant, per 1 januari 2014 aios urologie en niet gepromoveerd, geen goede motivatie: 'Een promotie puur en alleen om in opleiding te komen, terwijl je geen wetenschappelijke interesse hebt, lijkt me een nachtmerrie.' Ook het feit dat een promotie goed staat op je cv wordt vaak als reden genoemd. Ambities om wetenschap te worden evenals druk vanuit de omgeving, zijn veel minder vaak aanleiding om te willen promoveren. Gwendolyn vander Wilden: 'Promoveren was voor mij ook een mogelijkheid om veel te reizen, congressen te bezoeken en interessante mensen te ontmoeten. Daarnaast heb ik ontzettend veel over mezelf geleerd, onder andere door de grote verantwoordelijkheid die promoveren met zich meebrengt.'

Waarom niet

Fleur van den Heijkant: 'Ik zeg niet dat ik nooit ga promoveren, maar ik kreeg de kans om aan het werk te gaan als anios op de afdeling Urologie. Hierdoor kon ik ontdekken wat het werk van een uroloog precies inhoudt en zo beslissen dat dit het vak is waarin ik me verder wil ontwikkelen.' 15 procent van de 2621 studenten die de enquête invulden, geeft nu aan niet te willen gaan promoveren. De meest gehoorde reden is de duur van het promotietraject. Daarnaast zeggen veel studenten wetenschappelijk onderzoek niet leuk te vinden. Van den Heijkant vindt vooral de tijd uit de kliniek een nadeel: 'Als je na een promotie, zonder klinische ervaring, aan je opleiding begint, heb je een achterstand op je niet gepromoveerde collega's. Daarnaast ben je na een promotie vaak al wat ouder, waardoor je wellicht wat minder flexibel bent dan degenen die sneller in opleiding zijn gegaan.' Bovendien zijn er ook andere factoren dan een promotie die bijdragen aan het krijgen van een opleidingsplek. Van den Heijkant: 'Volgens mij is het bij het solliciteren ook belangrijk dat je goed kunt uitleggen waarom je bepaalde keuzes hebt gemaakt en enthousiasme uitstraalt voor het vakgebied. Opleiders kiezen immers ook hun toekomstige collega. De persoon die zij voor zich hebben is dus minstens zo belangrijk als je cv.'

Themabijeenkomst

Promoveren voor een opleidingsplek?

Is het waar dat je gepromoveerd moet zijn om in opleiding te komen? Vraag het aan opleiders en promovendi zelf en discussieer mee op de gratis themabijeenkomst van het KNMG Studentenplatform op 28 november 2013. De avond start om 18.30 uur en duurt tot ongeveer 21.30 uur. Voor broodjes en een borrel wordt gezorgd.

Aanmelden via studentenplatform@fed.knmg.nl.
Kijk voor meer informatie op knmgstudentenplatform.nl.

De voetnoten vind je op www.artsinspe.nl

Referenties:

www.pnn.nl

[http://www.ru.nl/vox/@713405/
pagina/](http://www.ru.nl/vox/@713405/pagina/)